

LEKSIKON

A Tasub teada **Õliterminite leksikon**

Glükoolid

Keemiliste ainete grupp, mille molekulis on kaks hüdroksüülrühma. Kõik väikse molekulmassiga glükoolid on veega segunevad, suure molekulmassiga glükoolide kasutatakse määrdeainete ja plastifikaatoritena ning kosmeetikatoodetes. Tuntumad glükoolid on etüleen-, dietüleen- ja propüleenglükool ning glütseriin.

A Loe lisaks **LEKSIKON** jätkub Logistika mainumbris.

ALLIKAS: ANNA MURASHINA, ADDINOL LUBE OIL OÜ TEHNIKADIREKTOR

Antifriis

Külmakindel jahutusvedelik, mille külmumistemperatuur on veega võrreldes madalam. Antifriisid on ka keemilised ühendid, mida lisatakse, et alandada vedeliku külmumispunkti allapoole seda temperatuuri, millega konkreetne mehhanism kõige tõenäolisemalt kokku puutub. Nii lisatava ühendi kui ka tekkiwa segu kohta võib kasutada sõna "antifriis". Antifriiside eesmärk on ära hoida külmumisel toimuvaid mehhanismide deformatsioone, mis ilmneksid, kui vedelik (vesi) jäätuks, ning aidata vältida mootori ülekuumenemist. Antifriisi segu põhjustab külmumispunkti ala-

nemise külmades keskkonnas ja keemispunkti tõusmise kuumades keskkonnas. Õige antifriis võimaldab kasutada vedeliku laias temperatuurivahemikus, kus vedelik jääb vedelasse faasi. See on oluline tõhusa soojusülekanne ja korraliku soojusvahetite töö jaoks. Antifriise tarvitatakse muu hulgas sisepõlemismootorite ja paljude teiste soojusülekannega seotud mehhanismide jahutussüsteemides. Levinud antifriisidena kasutatavate ainete hulgas on etüleenglükool ja propüleenglükool. Antifriis vajab pärast veega segamist ja kasutuselevõttu perioodilist kontrolli. Kui ja-

hutusvedelik lekib, keeb või on vaja radiaatorit tühjendada ja uuesti täita, tuleb arvestada antifriisi külmakaitseomaduste võimaliku muutusega. Tekkida võib vajadus antifriisi lisada või vee kogust vähendada. Jahutusvedelikku tuleks sõidukites vahetada autotootja ettekirjutuste järgi kuni viie aasta tagant, kuna mootori jahutussüsteemi suur termiline koormus põhjustab jahutusvedelikus sisalduvate korrosioonivastaste ainete toime järkjärgulist vähenemist. Samas kasutatakse tänapäeval paljudes uutest autodes (VW, Audi, BMW) eluaegseid jahutusvedelikke.